

ACC. N:R. No. 7475:1-18.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress: P.d.Korrespondent,
Söken: H ö g a n ä s S t a d Berättat av: Gustaf Johansson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1868 i Höganäs

Adress: Storgatan 28, Höganäs.

Födelsedag: 27/8

Mikaeli marknad.	s. 1.
Nyåret.	s. 2.
Trettondagen.	s. 3.
Tjugondagen.	s. 4.
Vårfrudagen.	s. 5.
Fastlagen.	s. 6.
Påskan.	s. 7.
Valborgsmässoafton och 1:a maj.	s. 8.
Pingst.	s. 9.
Midsommar.	s. 10.
Mårten.	s. 11.
Lucia.	s. 12.
Julen.	s. 13.
Julaftonsmorgonen på fabrikena.	s. 15.
Skrämman barn.	s. 16.
Gastar.	s. 17.
Bäckamannen.	s. 18.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R.

M. 7475 : 1.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress:
Söcken: H ö g a n ä s S t a d Berättat av: Gustaf Johansson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1868 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Mikaeli marknad.

var den största marknaden här i Höganäs. Då fylldes hela Gruv-
torget med bodar, som spikades upp av bräder, vilka lånades
från Bolaget. Bodarna hade riktigt tak, men det förekom också
stånd med duk över.

-Satte de in hästarna på några särskilda ställen?

-Nej. De band hästarna vid sina vagnar.

-Var låg nöjesfältet?

-Till en början låg nöjesfältet här uppe vid husen/=Museet/
men flyttades senare ut till åkerfältet. De hade en gång 3
karuseller, en massa nöjestält, skjutbanor och allt möjligt.

ACC. N:R.

M. 7475:2

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress:
Söoken: H ö g a n ä s S t a d Berättat av: Gustaf Johansson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1868 i Höganäs

Nyåret.

-Brukade ni skjuta in det nya året?
-Inte så mycket. Men nog kunde man höra ett och annat skott alltid.
-Förekom nyårsresenter?
-Det vet jag verkligen inte.
Vid sekelskiftet 1900 hade de särskilda tillställningar med marschaller och sådant.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR.

M. 7475:3.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin

Härad: L u g g u d e Adress:

*Söcken: H ö g a n ä s S t a d Berättat av: Gustaf Johansson

Uppteckningsår: 1941 Född år 1868 i Höganäs

Trettondagen.

-Stjärngossar kunde förekomma någon gång, men det var ytterst sällan. Glansperioden hade sannolikt infallit innan jag var barn.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. NR.

M. 7475:4.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin.....
Härad: L u g g u d e Adress:
Söcken: H ö g a n ä s S t a d Berättat av: Gustaf Johansson.....
Uppteckningsår: 1941 Född år 1868 i Höganäs.....

Tjugondagen.

Den 13 januari hände det att någon utklädd kom in med stake i hand och började sopa under sängar och soffor. Han sa eljest ingeting utan körde bara ut julen.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R.

M. 7475:5.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress:
Söken: H ö g a n ä s S t a d Berättat av: Gustaf Johansson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1868 i Höganäs

Vårfrudagen

firades inte alls på något sätt i Höganäs. Man åt inte en
vårflor, och inte heller sade man den tredje torsdagen i
tor etc.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR.

M. 7475:6.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress:
Söken: H ö g a n ä s S t a d Berättat av: Gustaf Johansson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1868 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Fastlagen .

Vid fastan slog man katten ur tunnan, men själv har jag aldrig varit med. Det skedde litet varstans, och det var mest ungdom och medelåldern som deltog

-Voro de utklädda?

-Inte ofta. Men de hade masker på sig, som de kunde köpa. Eller också sotade de sig i ansiktet. Att de hade någon levande katt har jag aldrig sett. Däremot hade den en flaska i tunnan eller också slog de mot en bruksdunk, d.v.s. en saltglaserad dunk.

-Tog man in fastlagsris?

-Ja.

-Risade man varandra?

-Nej.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7475:7

Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Luggude Adress:
Söcken: Höganäs Stad Berättat av: Gustaf Johansson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1868 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Påskan.

-Hur firades påskan?

-Med äggrullning. Det har jag varit med om många gånger. Vi hade färgade ägg. Som färgmedel användes lökskal, hundkex men inte stenmossa. Vi rullade utomhus med takpanna. Vi satsade aldrig pengar, utan när motparten slog till ägget, tog han hela ägget.

-Påskeldar?

-Aldrig. Inte heller midsommareldar eller eldar på Valborgsmässoafton.

-Hittade ni på något på skärtorsdagen?

-Då hängde vi utklippta figurer, lasar, band etc. på ryggen på folk. Långfredagen var däremot särskilt högtidlig. Vi fick gå ut men inte mer än nätt och jämt. De flaggade förr allmänt på halv stång och folk hade sina söndagskläder på sig. Påskafton åt vi ägg.

-Risade ni aldrig varandra?

-Nej, inte mig veterligt.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR. M 7475:8

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress: _____
x Söcken: H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Gustaf Johansson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1868 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Valborgsmässoafton och 1:a maj.

-Siste april sjöng de maj i by, men själv har jag aldrig varit med. De gick från förstuga till förstuga och in på gårdarna. Sven Äppler från Viken började i mitten av april och höll på till mitten av maj. Han hade grönt eller halvgröna kvistar med sig. "Så sätter jag maj uti ert tak", sjöng Äppler, varvid han satte en liten kvist utanför fönstret eller var han kunde. Det lät ganska lustigt när han sjöng God afton om I hemma är tidigt på morgonen.
-Drack ni mærg i benen?
-Bolagets män gick på hotellet och drack kaffe och punsch 1:a maj, men det var inte så där folkligt.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7475:9

Landskap: S. k å n e Upptecknat av: Walter Welin

Härad: L u g g u d e Adress:

xx Socken: H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Gustaf Johansson

Uppteckningsår: 1941 Född år 1868 i Höganäs

Pingst.

-Hur firade ni pingsten?

-Med utflykter till Kullaberg. Det var mest Haga som lockade. 2 dag pingst var själva nöjedagen på Haga, men man reste också pingstdagen.

-Satte ni grönt inomhus?

-Vi satte grönt inomhus i vaser men aldrig i taket. När vi reste från Haga prydde vi häst och vagn med grönt.

-Åt ni aldrig pingstgröt?

-Nej.

-Förekom pingstbrudar?

-Nej.

-Klädde ni aldrig sängarna med grönt?

-Nej.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R.

№ 7475:10

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress: _____
xSöcken: H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Gustaf Johansson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1868 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Midsommar.

-Hur firades midsommar?

-Med majstång.

-Var fanns dylika uppresta i Höganäs?

-1. här vid Bruket, mitt för kontorsbyggnaden. } fanns samtidigt
2. på 70-talet mitt för Hotell Höganäs. } på 70-och 80-talet.
3. vid gruvgården.

Detta var emellertid före 90-talet. Efter 1890 anlade kapten Nordenfelt 2 dansbanor på Tivoli. Höganäs musikkår brukade först blåsa några bitar och sedan tog spelemännen vid.

-Vilka spelemän minns hr Johansson?

-Carl Moberg, Nils Arnberg som folk alltid kallade för "Amberg" och Wilhelm Löw. Alla tre spelade fiol. Dessutom hade vi en som hette Söderberg. Moberg brukade alltid säga: "Hade jag inte haft min rygg, så hade jag varit i Amerika. Midsommardansen höll på till kl. 4 på morgonen. Där var många som inte sov den natten.

-Förekom aldrig eldar?

-Nej.

-Vem klädde majstångerna?

-Majstångerna kläddes av ungdomen, men efter kapten Nordenfelts tid gjorde bolaget det.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR.

No. 7475:11

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin

Härad: L u g g u d e Adress:

Socken: H ö g a n ä s S t a d Berättat av: Gustaf Johansson

Uppteckningsår: 1941 Född år 1868 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVMårten

firades med gås, men oftast var denna fågel för dyr, så man nöjde sig med en anka. Arbetarna hade själva ankor i kanalen. Dessutom var där de som hade lutfisk vid Mårten.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 7475:12.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress: _____
~~Soeken:~~ H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Gustaf Johansson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1868 i Höganäs

Lucia

firades inte alls i Höganäs.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7475:13

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress: _____
Söcken: H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Gustaf Johansson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1868 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Julen.

-Bakade ni till julen?

-Det bakades alltid hemma till julen här i Höganäs, men många bakade i Bolagets bageri. Det fanns rätt många sådana. Det finns tre stycken kvar borta i Allégatan.

-Slaktade ni också?

-Var och en hade en egen gris, som slaktades. I min bandom låg här särskilda svinbör runt omkring husen. Mitt på gatan utanför det nuvarande museet var en stor, stor svingård, som Bolaget uppfört. I var och en av hörnorna var ett avträdeshus, men så fick vi koleran 1873, och då blev alla grisarna flyttade ut i en avbalkning vid kyrkogården. Senare ha de haft grisar vid de gamla bergbunkarna.

-Hade ni julgran?

-Ja då. Några satte t.o.m. utanför husen. Det var vanliga granar. I granarna inomhus hade vi alltid levande ljus. Ljusen voro köpta och kulörta.

-Hade ni halm på golvet?

-Nej.

-Hur överräcktes julklapparna?

-De kastades in. Ibland kom utklädda med dem.

-Var det utklädda tomtar?

-Nej, "inte precis tomtar".

-Brukade ni skjuta på julafton?

-Man hörde ett och annat skott. När vi gick till ottan hade alla människor ljus i fönstren, vilka voro tända.

forts.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M 7475:14

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress: _____
Söcken: H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Gustaf Johansson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1868 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Julen forts. 2.

- Vad bestod julmaten av?
- Lutfisk, risgröt och även skinka. Därtill långkål och i synnerhet brunkål samt risgrynsgröt och rödgröt.
- Tog ni särskilda julbad?
- Här var badhus vid pumpmaskinerna med det varma vattnet.
- Satte ni ut julkärve åt fåglarna?
- Ja. Vi satte dem i fruktträden.
- Satte ni aldrig kärven i samband med fruktbarheten?
- Nej, på intet sätt.
- Förekom julhögar?
- Nej.
- Blästes julen in?
- Alltid här i Höganäs.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR

M. 7475:15

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress:
Söcken: H ö g a n ä s S t a d Berättat av: Gustaf Johansson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1868 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

julaftonsmorgonen på fabrikerna.

På julaftonsmorgonen strålade alla fabrikerna i ljus. Då var där folkvandring dit. Vem som helst fick gå in. Arbetarna själva hade kaffe och gök. Allt arbete var nerlagt den morgonen. De gick på arbete, men befälet såg genom fingrarna.

ACC. N:R.

M. 7475:16.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin

Härad: L u g g u d e Adress:

So~~cker~~: H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Gustaf Johansson

Uppteckningsår: 1941 Född år 1868 i Höganäs

Vad brukade ni skrämma barnen med?

Svar: sotaren

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. NR. M. 7475:17.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress: _____
Söcken: H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Gustaf Johansson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1868 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Gastar.

Med gastar menade man sjömän som hade drunknat och som drvit i land. Mötte en människa en konstig människa, så sa man gärna att det var en gast. Däremot har jag inte hört, att de brukade hänga sig på ryggen och ville bli burna till vigd jord.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 7475:18.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin

Härad: L u g g u d e Adress: _____

x Socken: H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Gustaf Johansson

Uppteckningsår: 1941 Född år 1868 i Höganäs

Bäckamannen

har jag aldrig hört någonting om!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skriv endast på denna sida!